

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicología: Fundamentos psicológicos da intervención temperá

Materia	Psicología: Fundamentos psicológicos da intervención temperá			
Código	O05G110V01304			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Psicología evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Puente Carracedo, Hipólito			
Profesorado	Iglesias Sarmiento, Valentín Puente Carracedo, Hipólito Sueiro Domínguez, Encarnación			
Correo-e	hpuente@cop.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia inclúe competencias básicas para o futuro exercicio profesional do/a Mestre/a de Educación Infantil e competencias máis instrumentais, especialmente relacionadas coa detección, prevención e intervención temperá en trastornos do desenvolvemento.			

Competencias de titulación

Código	
A6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
A8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicológicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
A10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
A11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
B7	Resolución de problemas
B9	Traballo en equipo
B15	Aprendizaxe autónoma

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución.	A6
Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicológicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia	A8
A10 Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias	A10
A11 Reflexionar sobre as prácticas para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes	A11
B7 Resolución de problemas	B7

Contidos

Tema

O DESENVOLVEMENTO HUMANO	1.-A natureza do desenvolvemento humano. 2.-Determinantes do desenvolvemento . 3.-As etapas da vida.
O DESENVOLVEMENTO PRENATAL	1.- Comezo da vida e crecemento prenatal 2.- O desenvolvemento da conducta prenatal 3.- O proceso do nacemento 4.- Anomalías fetais e complicacións no parto
O NEONATO	1.-O neonato 2.-Estados e ritmos do bebé 3.-Os reflexos 4.-Desenvolvemento temperá da percepción 5.-Interacción social
A PRIMEIRA INFANCIA	1.- O desenvolvemento do cerebro 2.- O desenvolvemento das habilidades motoras 3.- A percepción 4.- A intelixencia 5.- A afectividade 6.- A Linguaxe
A SEGUNDA INFANCIA	1.- Desenvolvemento físico e psicomotor. 2.- Desenvolvemento da intelixencia. 3.- A socialización: familia e escola. 4.- A Linguaxe. 5.- A Afectividade
ATENCIÓN TEMPERÁ E TRASTORNOS NO DESENVOLVEMENTO	1.- A discapacidade intelectual 2.- A discapacidade visual 3.- A discapacidade auditiva 4.- A parálise cerebral 5.- Trastornos do espectro autista

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	9	0	9
Presentacións/exposicións	15	30	45
Actividades introductorias	3	0	3
Titoría en grupo	15	29	44
Traballos tutelados	9	29	38
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	9	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Presentacións/exposicións	Exposición, por grupos, diante do grupo mediano, e despois, por escrito, ao profesor, dos resultados da valoración, mediante cuestionarios, escalas, probas adaptadas ao alumnado de educación infantil, con determinados déficits ou trastornos, co obxecto de ter a informacións máis precisa posible do seu desenvolvemento e poder adptar a intervención docente.
Actividades introdutorias	Actividades dirixidas a tomar contacto e recoller información do alumnado e presentación da materia.
Titoría en grupo	O estudante presenta no grupo clase, aspectos dos contidos da materia, previamente preparados, utilizando material proporcionado polo profesor, ademais das aportacións persoais que poida realizar o estudante, utilizando a bibliografía suxerida.
Traballos tutelados	Realización de traballos en pequeno grupo ou individuais sobre contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Completando a titoría en grupo, na titoría individual asesorarase ao alumnado en todos aqueles aspectos nos que lle xurdan dúbidas ao deselvolver o traballo individual. Proporáselle que leve un cartafol do seu traballo persoal que será revisado tanto na titoría en grupo como na individual.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Exposición, por grupos, diante do grupo mediano, e despois, por escrito, ao profesor, dos resultados da valoración, mediante cuestionarios, escalas, probas adaptadas ao alumnado de educación infantil, con determinados déficits ou trastornos, co obxecto de ter a informacións máis precisa posible do seu desenvolvemento e poder adptar a intervención docente.	25
Titoría en grupo	O estudante presenta no grupo clase, aspectos dos contidos da materia, previamente preparados, utilizando material proporcionado polo profesor, ademais das aportacións persoais que poida realizar o estudante, utilizando a bibliografía suxerida.	15
Traballos tutelados	Realización de traballos en pequeno grupo ou individuais sobre contidos da materia.	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na convocatoria de Xullo, unicamente se avaliarán as competetencias ou actividades non superadas na convocatoria correspondente ao seu cuadrimestre.

No caso de que algún estudante non poida ser obxecto dunha avaliación continua, nin o seu traballo poida ser titorizado polo docente, realizará unha proba sobre os contidos teóricos, que suporá o sesenta por cento da cualificación final, e outra sobre os contidos prácticos, que representará o corenta por cento da cualificación final. Para superar a materia será preciso que en cada unha das partes (teórica e práctica) acade un cincuenta por cento da cualificación establecida para cada parte.

Bibliografía. Fontes de información

-
-
-
-

BRAZELTON, T. (2012). *Las necesidades básicas de la infancia*. Barcelona:GRAO.

GÓMEZ, A., VIGUER, P. Y CANTERO, M.J. (Coord..) (2003). *Intervención temprana. Desarrollo óptimo de 0 a 6 años*. Madrid:Ediciones Pirámide.

GARCÍA, F.A. (2002). Atención Temprana: elementos para el desarrollo de un Modelo Integral de Intervención. *Bordón*, 54 (1), 39-52.

MOLLÁ, M.T. Y NAVARRO, S. (2001). *Programa de estimulación para niños de cuatro a seis años*. Madrid: CEPE.

VIGUER, P. (2004). *Optimización evolutiva. Fundamentos del desarrollo óptimo*. Madrid: Ediciones Pirámide.

Otras referencias de interés

AUCOUTURIER, B. (2012). *L'enfant terrible. ¿Qué hacer con el niño difícil en la escuela?*. Barcelona: GRAÓ.

BARLET, X. Y GRAS, R. (1995). *Atención temprana al bebé sordo*. Barcelona: Masson.

CANDEL, I. (1993). *Programa de atención temprana*. Madrid: CEPE.

GARCIA, B. e HERRANZ, P. (1996). *Los orígenes del desarrollo social: el apego*. Madrid: UNED

JOHNSON-MARTÍN, N., JENS, K., ATTERMEIR, S. Y HACKER, B. (1994). *Currículo Carolina. Evaluación y ejercicios para bebés y niños pequeños con necesidades especiales*. Madrid: TEA.

PAPALIA, D.E., e WENDKOS, S (2001), 8ª edición). *Psicología del Desarrollo*. Colombia: McGraw Hill.

PEÑAFIEL PUERTO, et al (2001). *El niño en desarrollo*. Madrid: Ediciones del Laberinto.

PÉREZ, M. Y CASTRO, J. (1994). *El desarrollo psicológico de los niños ciegos en la primera infancia*. Barcelona: Paidós.

VILLA, E., AGUIRRE, M., ALVAREZ, M.J., GARRO, G., MURILLO, P. Y NARBONA, J. (1992). *Desarrollo y estimulación del niño. Durante los tres primeros años de su vida*. Pamplona: EUNSA.

ZULUETA, M.I. Y MOLLÁ, M.T. (2001). Programa para la estimulación del desarrollo infantil (el niño de 1 año, 2 años, 3 años y 4 años). Madrid: CEPE.

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Educación: Diseño e desenvolvimento do currículo da educação infantil/O05G110V01102

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Psicología: Prevención e tratamento das dificuldades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Psicología: Psicología da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/O05G110V01205

Psicología: Psicología do desenvolvimento de 0-6 anos/O05G110V01104
